

Asia: VN/18125/2025

Ehdotus hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi

1 § Taiteen perusopetuksen tarkoitus ja tavoitteet

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Espoon kuvataidekoulu kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta taiteen perusopetusta koskevaksi uudeksi laiksi sekä siihen liittyvästä rahoitusmallin uudistuksesta. Pidämme tärkeänä, että lainsäädäntö päivitetään vastaamaan tämän päivän tarpeita ja että taiteen perusopetuksen merkitys vahvistuu osana suomalaista koulutus- ja sivistysjärjestelmää.

Espoo on Suomen lapsirikkain ja yksi monikulttuurisimmista kunnista. Kaupungissa kasvaa suuri määrä lapsia ja nuoria, joista lähes kolmannella on muu kuin suomi tai ruotsi äidinkielenään. Tämä asettaa erityisiä vaatimuksia taiteen perusopetuksen saavutettavuudelle, laadulle ja yhdenvertaisuudelle.

3 § Opetussuunnitelma, oppimäärän mitoitus ja laajuus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

1. Yhteinen oppimäärä (50 opintopistettä)

Oppimäärän yhtenäistäminen selkeyttää järjestelmää ja tekee taiteen perusopetuksesta tunnistettavamman.

Espoon kaltaisessa kaupungissa, jossa on paljon oppilaita eri kieli- ja kulttuuritaustoista, yhtenäinen oppimäärä tarjoaa kaikille selkeän ja yhdenvertaisen perustan taiteen perusopetukseen osallistumiselle.

4 § Kunta koulutuksen järjestäjänä

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

5 § Koulutuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Ammatillisten, taloudellisten ja toiminnallisten vaatimusten kirjaaminen lakiin tukee opetuksen laatua.

Espoossa toimii sekä suuria että pieniä oppilaitoksia, jotka kaikki ovat merkittäviä lasten ja nuorten taideharrastuksen poluilla. On tärkeää, että arvioinnissa huomioidaan erikokoisten ja erilaisten toimijoiden rooli, jotta monimuotoinen kenttä säilyy.

7 § Koulutuksen järjestämislupa

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

8 § Koulutuksen järjestämisluvan muuttaminen ja peruuttaminen

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

9 § Koulutuksen järjestäminen ja muu toiminta

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

10 § Yhteistyö

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Velvoite yhteistyöhön ja mahdollisuus ministeriön myöntämään vastuutehtävään ovat tervetulleita uudistuksia.

Espoossa yhteistyö koulujen, varhaiskasvatuksen ja muiden kulttuuritoimijoiden kanssa on avainasemassa, jotta taideopetus tavoittaa mahdollisimman monen lapsen ja nuoren.

Korostamme, että vastuutehtäviin liittyvä rahoitus on turvattava riittävällä tasolla, jotta yhteistyö ei jää muodolliseksi.

11 § Vastuutehtävä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Vastuutehtäväkokonaisuus: Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden pedagogiikan kehittäminen

Tavoite: vahvistaa yhdenvertaisia oppimismahdollisuuksia ja varmistaa, että jokaisella oppilaalla on edellytykset osallistua ja edetä taiteen perusopetuksessa omien valmiuksiensa mukaisesti.

Sisältö:

pedagogisten ratkaisujen kehittäminen erityisen tuen tarpeisiin (esim. eriyttäminen, kuvalliset ja toiminnalliset tukimuodot, joustavat oppimispolut),

henkilöstön osaamisen vahvistaminen (koulutus, yhteinen tiedonvaihto, hyvien käytäntöjen jakaminen),

yhteistyön kehittäminen huoltajien, koulujen ja muiden tukitoimien kanssa.

Vaikutus: tukee oppilaiden sitoutumista opinpolkuun, ehkäisee keskeyttämisiä ja edistää tasa-arvoa taideopetuksessa.

12 § Valtion rahoitus

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

13 § Henkilöstö

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

14 § Oppilaaksi ottaminen

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

15 § Oppilailta perittävät maksut

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Saavutettavuus ja yhdenvertaisuus

Uusi laki voi parantaa merkittävästi lasten ja nuorten mahdollisuuksia osallistua taiteen perusopetukseen.

Espoo on monikulttuurinen ja kasvava kaupunki: lähes joka kolmannella lapsella on muu kuin suomi äidinkielenään. Tämä edellyttää ratkaisuja, jotka madaltavat osallistumiskynnystä kielellisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti.

Saavutettavuuden toteutuminen edellyttää myös erilaisten oppijoiden huomioimista. On taattava tuki ja joustavat ratkaisut oppilaiden erityispiirteisiin vastaamiseksi sekä resursoitava opetusta niin, että kaikki lapset ja nuoret voivat edetä omista lähtökohdistaan käsin.

Saavutettavuuden lisääminen edellyttää lisäresursseja.

Painotamme, että saavutettavuus edellyttää huomiota sekä alueellisiin eroihin että harrastamisen kustannuksiin.

16 § Oppilaan osaamisen arviointi ja todistus

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Rahoitusmallin uudistuksen merkitys

Nykyinen rahoitusmalli ei riittävästi huomioi sitä, kuinka moni oppilas suorittaa koko oppimäärän loppuun. Tämä on ohjannut painottamaan oppilasmäärien kasvattamista pitkäjänteisen kasvatustyön sijaan.

Lakiluonnoksessa esitetty uudistus, jossa rahoitus määräytyisi sekä oppilasmäärän että oppimäärän suorittaneiden perusteella, tuo merkittäviä etuja:

Kannustin pitkäjänteiseen oppimiseen: Oppilaitokset hyötyvät siitä, että oppilaat pysyvät opinnoissa ja saattavat oppimäärän loppuun.

Oikeudenmukaisuus: Rahoitus kohdistuu niihin oppilaitoksiin, jotka sitouttavat oppilaita ja tarjoavat laadukasta pedagogiikkaa.

Laadun vahvistaminen: Malli palkitsee systemaattisesta ja pitkäjänteisestä kasvatustyöstä, joka on taideopetuksen ydin.

18 § Tietojensaanti- ja ilmoitusoikeus

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

19 § Koulutuksen arviointi

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Laadun vahvistaminen: Malli palkitsee systemaattisesta ja pitkäjänteisestä kasvatustyöstä, joka on taideopetuksen ydin.

Oppilaiden sitoutumisen haaste

Taiteen perusopetuksessa yksi keskeinen haaste on oppilaiden sitoutuminen pitkäjänteiseen oppimiseen. Nykyajan arki on monella nuorella pirstaleista: harrastuksia on useita, koulutyö kuormittaa ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet kilpailevat huomiosta. Tällöin pitkäjänteinen taideopetus saattaa jäädä kesken.

Opettajien rooli on ratkaiseva sitouttamisessa. Oppilaiden tulee kokea onnistumisia, nähdä oman kehityksensä tuloksia ja löytää merkityksellisiä välietappeja. Näin syntyy motivaatio, joka kantaa kohti oppimäärän loppuun saattamista.

Siirtymäsäännökset (lakiesityksen 22-24 §:t)

Valitse sopivin

Kannatan

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Siirtymävaihe toteutettava hallitusti ja joustavasti.

2. Esityksen sisältämä uusi valtionrahoitusmalli. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Rahoitusmallin uudistus ja oppilaiden sitoutuminen

Oppilasmäärän ja oppimäärän suorittaneiden huomioiminen tekee rahoituksesta oikeudenmukaisemman ja kannustaa pitkäjänteiseen oppimiseen.

Oppilaiden sitoutumisen haaste

Taiteen perusopetuksessa yksi keskeinen haaste on oppilaiden sitoutuminen pitkäjänteiseen oppimiseen. Nykyajan arki on monella nuorella pirstaleista: harrastuksia on useita, koulutyö kuormittaa ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet kilpailevat huomiosta. Tällöin pitkäjänteinen taideopetus saattaa jäädä kesken.

Opettajien rooli on ratkaiseva sitouttamisessa. Oppilaiden tulee kokea onnistumisia, nähdä oman kehityksensä tuloksia ja löytää merkityksellisiä välietappeja. Näin syntyy motivaatio, joka kantaa kohti oppimäärän loppuun saattamista.

Rahoitusmallin uudistuksen merkitys

Nykyinen rahoitusmalli ei riittävästi huomioi sitä, kuinka moni oppilas suorittaa koko oppimäärän loppuun. Tämä on ohjannut painottamaan oppilasmäärien kasvattamista pitkäjänteisen kasvatustyön sijaan.

Lakiluonnoksessa esitetty uudistus, jossa rahoitus määräytyisi sekä oppilasmäärän että oppimäärän suorittaneiden perusteella, tuo merkittäviä etuja:

Kannustin pitkäjänteiseen oppimiseen: Oppilaitokset hyötyvät siitä, että oppilaat pysyvät opinnoissa ja saattavat oppimäärän loppuun.

Oikeudenmukaisuus: Rahoitus kohdistuu niihin oppilaitoksiin, jotka sitouttavat oppilaita ja tarjoavat laadukasta pedagogiikkaa.

Laadun vahvistaminen: Malli palkitsee systemaattisesta ja pitkäjänteisestä kasvatustyöstä, joka on taideopetuksen ydin.

Espoon erityistilanne

Espoon kuvataidekoululla on poikkeuksellisen suuret ja edelleen kasvavat oppilasmäärät. Tämä tekee rahoitusmallin kehittämisestä erityisen merkittävää, sillä mallin vaikutukset koskettavat laajasti tuhansia espoolaisia lapsia ja nuoria.

Samalla on tärkeää varmistaa, ettei uudistus heikennä pienempiä taidekouluja, jotka ovat alueellisesti merkittäviä toimijoita. Heidän roolinsa taidekasvatuksen saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden turvaajina on keskeinen eri puolilla Suomea.

Yhteenveto ja suositus

Sitoutuminen ja rahoitus kulkevat käsi kädessä: kun rahoitusmalli palkitsee pitkäjänteisestä työstä, oppilaitokset kehittävät entistä vahvemmin pedagogisia ratkaisuja, jotka tukevat oppilaiden sitoutumista.

Espoon rooli: Espoossa mallin toimivuus on ratkaisevan tärkeää, sillä vaikutukset koskettavat suurta lapsi- ja nuorisoikäluokkaa.

Tasapaino pieniin ja suuriin: Uudistuksessa on varmistettava, että myös pienempien oppilaitosten asema säilyy vahvana.

Resursointi: Näemme lisäresurssien (noin 10 milj. €) tarpeelliseksi, jos tavoitteena on taiteen perusopetuksen tarjonnan laajentaminen ja saavutettavuuden parantaminen.

Saavutettavuus ja yhdenvertaisuus

Uusi laki voi parantaa merkittävästi lasten ja nuorten mahdollisuuksia osallistua taiteen perusopetukseen.

Espoo on monikulttuurinen ja kasvava kaupunki: lähes joka kolmannella lapsella on muu kuin suomi äidinkielenään. Tämä edellyttää ratkaisuja, jotka madaltavat osallistumiskynnystä kielellisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti.

Saavutettavuuden toteutuminen edellyttää myös erilaisten oppijoiden huomioimista. On taattava tuki ja joustavat ratkaisut oppilaiden erityispiirteisiin vastaamiseksi sekä resursoitava opetusta niin, että kaikki lapset ja nuoret voivat edetä omista lähtökohdistaan käsin.

Saavutettavuuden lisääminen edellyttää lisäresursseja.

Painotamme, että saavutettavuus edellyttää huomiota sekä alueellisiin eroihin että harrastamisen kustannuksiin.

20 § Taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

4. Ehdotus asetukseksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän ehdotuksesta:

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Muut kommentit ja huomiot:

Pyydämme, että kommentti aloitetaan viittaamalla työryhmän ehdotuksen lukuun, alakohtaan, kappaleeseen tai pykälään. Jos kommentti ei koske mitään tiettyä esityksen kohtaa, pyydämme, että kommentti aloitetaan sanoilla "Yleinen kommentti"

Espoon kuvataidekoulu kannattaa lakiluonnoksen keskeisiä linjauksia. Uudistuksen tavoitteet tukevat taiteen perusopetuksen kehittämistä ja vahvistavat sen asemaa koulutusjärjestelmässä. Lausunnossamme korostamme erityisesti seuraavia asioita:

Siirtymävaihe toteutettava hallitusti ja joustavasti.

Rahoitusmallissa turvattava myös pienten ja alueellisten toimijoiden toimintaedellytykset.

Saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen edellyttää resursointia, joka huomioi monikulttuurisuuden sekä erilaisten oppijoiden tarpeet sekä opetuksen jatkuvan ajantasaisen kehittämisen ja tarkoituksenmukaiset tilat.

Pojjärvi Maritta
Espoon kuvataidekoulun kannatusyhdistys ry